

OCZYŚCIAĆ SIĘ (16) *vb impf*

oczyścić się (13), **oczyszczać się** (3); *oczyszczać się GórnRozm, WysKaz; oczyścić się : oczyszczać się BudNT (2:1).*

się (9), *się* (7).

o oraz a jasne.

inf oczyścić się (4). ◇ *praes 3 sg* oczyści się (5). ◇ *3 pl* oczyszcją się (2). ◇ *praet 3 pl m pers* oczyszcili się (2). ◇ *fut 3 sg m* będzie się oczyścił (1). ◇ *imp 1 pl* oczyszcźmy się (1). ◇ *part praes act* oczyszcając się (1).

Sł stp s.v. oczyszczać, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn bez lokalizacji) s.v. oczyścić.

1. Uwalniać się od zła moralnego, grzechu i kary za grzechy; mundare se Vulg; mundari, sanctificare se PolAnt (8) : A wżelki kto ma nadzieję wnim/ oczyścić się/ iako y on czyłty iest. *BudNT Ioann 3/3; WysKaz 36.*

oczyścić się z czego (1): MAiąc thedy the obietnice moi namileyzy/ oczyściamy sie ze wżelkiego pokalania ciała y Duchá/ doskonale czyniąc poświęcenie w boiaźni Bożey. *Leop 2.Cor 7/1.*

W przeciwstawieniu: »oczyścić się ... mazać się« (1): *SkarKaz 315b cf W przen.*

W przen (1) : Zákłeta táka ziemiá [w której zabójstwo karze się jedynie grzywną]/ nie oczyścić się/ ále co dzień więcej máże. *SkarKaz 315b.*

a. W religii żydowskiej o obrzędowym pozbywaniu się zmaży rytualnej (4) : przywodził kápłány s stárego zakonu/ ktorzy byli winni przod sie otzyścić/ á niłli offiary swoie spráwować. *KrowObr 225v, 225v.*

oczyścić się dla kogo [= z powodu kogo] (1): kápłani w stárym zákonie/ y inni Zydowie/ dla żon się otzyścili *KrowObr 226.*

oczyścić się w czym (1): we krwi wżytko się oczyścić wedle zakonu/ á beze krwi wylania nie bywa odpużczenie. *BudNT Hebr 9/20[22].*

[Szereg: »oczyścić się i poświęcać«: kápłani stárego zakonu/ [...] winni byli przod sie oczyścić y poświęcać/ áby tym godnie spráwowali ofiary swoie *ZebrzydOdpow z3.*]

2. Uwalniać się od zarzutów; purgare se Modrz, Cn; expurgare se JanStat, Cn; expurgari JanStat; eximere se, expedire se, exsolvere se, levare se Cn (7) :

oczyścić się z czego (1): Napirwey sie oczyścić y wżytki ine wierne s podeyrzenia piyaństwá/ wywodząc im że nie byli pijani wierni *RejPosWstaw [143³]v.*

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): A thu sie oczyścya/ iż on Saulowi nie wzył przez okrucieństwo kroleństwa iego. *LubPs B5v.*

Z połączeniem przytoczenia ze zdaniem dopełnieniowym (1): Luter piłal Ierzykowi kfiązki oczyściamy sie/ yż ia nie dla tego ludzi wodę/ áby w czym panom swym przeciwni byli/ ále áby lepiej gárdłá dáli/ [...] niżliby słowo Boże opuścić mieli *BielKron 211v.*

a. praw. Będąc oskarżonym, wykazywać przed sądem swoją niewinność (4) : *GórnRozm H4; Złodzieie álbo łupieżnicy iako máią sie oczyścić. SarnStat 702.*

oczyścić się z czego (1): Są słuźne łpofoby/ ktoremi ludzie z wyftępkow łobie zádánych wywodźić fię álbo oczyścíać máią. *ModrzBaz* 61v.

oczyścić się kim [= przy pomocy kogo] (1): w tákowéy rzeczy łzláchćic obwiniony y ofkárżony bęđzie łie oczyścíał ósmnaście łwiádków łzláchćiców: które my łámi obierzemy *SarnStat* 408.

Szereg: »wywodźić się albo oczyścíać« (1): *ModrzBaz* 61v cf *oczyścić się z czego*.

3. W funkcji strony biernej: Być leczonym z choroby skórnej (1) :

Fraza: »trędowaci oczyścíają się« (1): Słepi przegłáđáią/á chromi chodzą/ trędowáci oczyścíają fię [*leprosi mundantur*]/ y głulzy łyłzają/ martwi powłtáią/ á vbodzy Ewánielion przyimuią. *BudNT Matth* 11/5.

Synonimy: **2. sprawować się, usprawiedliwiać się, wywodźić się.**

Formacje współrdzenne cf CZYŚCIĆ SIĘ.

Cf **OCZYŚCIAJĄCY SIĘ**